

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фізичної реабілітації та спортивної медицини
з курсом фізичного виховання та здоров'я

Навчальний рік 2019-2020

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ОСНОВИ ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ
ТА ЕРГОТЕРАПІЇ (ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ)»**

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти очна

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Спеціальність «227» Фізична терапія, ерготерапія

Спеціалізація (за наявності)

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Курс 1

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Істомін А.Г., завідувач кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я, д.мед.н., професор.
2. Латогуз С.І., доцент кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я, к.мед.н., доцент.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Латогуз Сергій Іванович
Інформація про викладача	Професійні інтереси: фізична реабілітація, спортивна медицина, лікувальний масаж, ерготерапія, мануальна терапія. Профайл викладача: http://31.128.79.157:8083/user/profile.php?id=65
Контактний тел.	+380660172872
E-mail:	si.latohuz@knu.edu.ua
Розклад занять	Згідно розкладу занять
Консультації	Відповідно до графіку, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
Локація	 <p style="text-align: right;">вул. Олександра Шпейера, 4</p>

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі — ОПП) «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі — Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Опис освітнього компоненту (анотація). «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)» – система знань щодо загального змісту фізичної терапії та ерготерапії, засобів та методів та форм проведення ерготерапевтичних заходів.

«Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)» у вищих медичних закладах України є невід'ємною частиною гуманітарного виховання здобувачів вищої освіти, формування загальної та професійної культури особистості майбутнього спеціаліста.

За час навчання важливо сформуванню у здобувачів розуміння необхідності постійно працювати над собою, вивчаючи особливості свого організму, раціонально використовувати свій фізичний потенціал, ведучи здоровий спосіб життя. Медичні ВНЗ повинні готувати всебічно-розвинених спеціалістів, які б володіли теоретичними знаннями та практичними навичками і вміннями застосування різноманітних засобів, отримання поняття про індивідуальну програму реабілітації та правила її складання.

Предметом вивчення освітнього компоненту «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)» є функціональне удосконалення організму, навчання засобів та методів та форм проведення ерготерапевтичних заходів для успішної наступної професійної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)» як освітній компонент базується на освітніх компонентах анатомія людини, нормальна та патологічна фізіологія людини, валеологія, терапевтичні вправи, кінезіотерапія, фізичне виховання, медична реабілітація, гігієна, спортивна медицина, що передбачає інтеграцію викладання з цими освітніми компонентами та формуванню умінь застосовувати знання з основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії в процесі подальшого навчання й у професійної діяльності.

Пререквізити. Вивчення освітнього компоненту передбачає попереднє засвоєння освітніх компонентів з анатомії, біології, нормальної фізіології, патологічної фізіології, спортивної медицини, фізичної реабілітації, психології, валеології у закладах вищої та середньої освіти.

Постреквізити. Основні положення освітнього компоненту мають застосовуватися при вивченні фахових освітніх компонентів та у процесі проходження практик.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту є формування у здобувачів вищої освіти системи знань щодо загального змісту фізичної терапії та ерготерапії, засобів та методів та форм проведення ерготерапевтичних заходів. Кінцева мета освітнього компоненту «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)» вищих медичних навчальних закладів випливає із мети освітньої та професійної підготовки випускників вищого медичного навчального закладу та визначається змістом теоретичних знань, методичної підготовки, практичних умінь і навичок, якими повинен оволодіти лікар-спеціаліст.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є:

- вивчення основних етапів реабілітаційного процесу та засобів фізичної терапії та ерготерапії, які застосовуються на цих етапах; критерії переходу на наступний етап реабілітації;
- ознайомлення з різноманітним обладнанням, механізм роботи, показання та протипоказання його використання;
- вивчення правил, критеріїв та термінів оцінки ефективності реабілітаційних заходів;
- визначення підходів та правил складання індивідуальної програми реабілітації;
- вивчення сучасних підходів до протезування та ортезування, специфіку використання реабілітаційних засобів для осіб, які користуються ортезами та протезами.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей:

інтегральні: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

загальні:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії.

СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг з фізичної терапії.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних програмних результатів навчання:

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПРН 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

ПРН 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПРН 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПРН 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії.

ПРН 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби,

модифікувати поточну діяльність.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **соціальних навичок (Soft skills):**

Зв'язок – здатність до усного спілкування, написання, подання, прослуховування.

Люб'язність – манери, етикет, діловий етикет, кажу, будь ласка, і дякую вам, шанобливо.

Гнучкість – адаптивність, бажання змінюватися, навчання протягом усього

життя, приймає нові речі, налаштовує, навчає.

Цілісність – чесна, етична, висока моральність, має особисті цінності.

Міжособистісні навички – приємність, привабливість, почуття гумору, дружність, вихованість, співпереживання, самоконтроль, терпимість, комунікабельність.

Позитивне ставлення – оптимістичний, захоплений, заохочувальний, щасливий, впевнений.

Професіоналізм – діловий, добре одягнений.

Відповідальність – підзвітна, надійна, виконує роботу, винахідлива, самодисциплінована, хоче робити добре, сумлінно, здоровий глузд.

Командна робота – кооператив, працюють разом з іншими, приємні, сприятливі, корисні, спільні.

Робоча етика – працьовитий, готовий працювати, лояльний, ініціативний, мотивований вчасно.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Нормативний ОК
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 227 «Фізична терапія, ерготерапія» Спеціалізація: _____	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
		1-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи здобувача – 50	Освітній ступінь: перший бакалаврський ОПП «Фізична терапія, ерготерапія»	Лекції
		14 год.
		Практичні, семінарські
		26 год.
		Самостійна робота
		50 год.
Вид контролю: іспит		

2.1. Опис освітнього компонента:

2.2.1. Лекції

№ з/п	Тема	Кількість годин	Види лекцій
1	Вступ. Поняття про фізичну терапію та ерготерапію.	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
2	Нормативно-правові аспекти організації реабілітаційної допомоги.	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
3	Засоби фізичної терапії та ерготерапії.	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
4	Завдання, функції і принципи фізичної	2	Презентація з

	терапії.		мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
5	Визначення та оцінка ефективності кінезіотерапії.	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
6	Спілкування з хворим. Збір анамнезу. Деонтологія та професійна етика фізичного ерготерапевта.	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
7	Обмеження та втрата працездатності. Інвалідність.	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
	Всього годин	14	

2.2.2. Семінарські заняття

Проведення семінарських занять не передбачено ОПП.

2.2.3. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Вступ. Поняття про фізичну терапію та ерготерапію.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль;

				самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
2	Завдання, функції і принципи фізичної терапії.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
3	Засоби фізичної терапії та ерготерапії.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
4	Комплексне застосування засобів ерготерапії для відновлення втрачених фізичних функцій.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія,	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий

			круглий стіл	контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
5	Показання, протипоказання для застосування певних засобів, методів та методик фізичної терапії та ерготерапії.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
6	Визначення та оцінка ефективності кінезіотерапії.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
7	Спілкування з хворим. Збір	2	Розповідь-	Усне

	анамнезу.		пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
8	Деонтологія та професійна етика фізичного ерготерапевта.	2	Розповідь- пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
9	Підходи до соціальної, побутової та професійної адаптації хворих та інвалідів.	2	Розповідь- пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати;

				взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
10	Визначення та оцінка ефективності ерготерапії.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
11	Визначення показань до залучення суміжних спеціалістів.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
12	Індивідуальна програма реабілітації, її компоненти та правила заповнення форми індивідуальної програми реабілітації інваліда.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація,	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування;

			дискусія, круглий стіл	тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
13	Профілактика професійних захворювань та емоційного вигорання фізичного ерготерапевта.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
	Всього годин	26		

2.2.4. Лабораторні заняття

Проведення лабораторних занять не передбачено ОПП.

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Історичні аспекти реабілітації.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
2	Сучасний стан напрямку	2	Розповідь-	Творчі

	фізичної терапії в Україні та світі		пояснення, бесіда, презентація, дебати	завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
3	Основні види функціонування людини та її життєві потреби	2	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
4	Засоби фізичної терапії та ерготерапії	4	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
5	Характеристики, параметри та ефекти дії фізичних чинників	2	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
6	Функціональна анатомія верхньої кінцівки	6	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
7	Функціональна анатомія нижньої кінцівки	6	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
8	Комплексне застосування засобів ерготерапії для відновлення втрачених фізичних функцій	6	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація,	Творчі завдання; індивідуальні завдання;

			дебати	реферати; самоконтроль; доповідь.
9	Спілкування з хворим. Збір анамнезу. Деонтологія та професійна етика фізичного ерготерапевта	4	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
10	Обмеження та втрата працездатності. Інвалідність	2	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
11	Загальні принципи та підходи до протезування та ортезування	2	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
12	Підходи до соціальної, побутової та професійної адаптації хворих та інвалідів	2	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
13	Визначення та оцінка ефективності ерготерапії	4	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
14	Визначення показань до залучення суміжних спеціалістів	2	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.

15	Індивідуальна програма реабілітації, її компоненти та правила заповнення форми індивідуальної програми реабілітації інваліда	2	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
16	Профілактика професійних захворювань та емоційного вигорання фізичного ерготерапевта	2	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
	Всього годин	50		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Система оцінювання та вимоги (види контролю, методи контролю, форми контролю, критерії оцінки рівня знань, умови допуску до підсумкового контролю)

При вивченні освітнього компоненту застосовується поточний та підсумковий семестровий контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу освітнього компоненту, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди здобувачів із заздалегідь визначених питань, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Задля оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти пропонується альтернативний варіант (*за вибором*): традиційні види завдань: написання контрольної роботи, реферату або творчі види: підготовка мультимедійної презентації, опрацювання навчальної літератури (складання анотації, рецензування, цитування, тези першоджерел, доповнення лекцій).

Підсумковий семестровий контроль проводиться після завершення вивчення освітнього компоненту.

Формою контролю є «іспит», передбачається, що допуск до іспиту визначається у балах ЗНД від 70 до 120, при відсутності пропусків аудиторних занять та лекцій. Пропуски аудиторних занять та лекцій повинні бути відпрацьовані в обов'язковому порядку. Іспит оцінюється від 50 до 80 балів. Оцінка з освітнього компоненту – є сума балів за ЗНД, ІЗЗ та іспиту і складає від 120 до 200 балів.

Здобувачам освіти, які виконали вимоги програму навчальної освітнього компоненту та були допущені до складання іспиту, але не склали його або не з'явилися виставляється оцінка **Fx**.

Здобувачам освіти, які були не допущені до складання іспиту, у зв'язку з недостатньою кількістю балів за ЗНД виставляється у відомість відмітка «не допущено» (оцінка **F**).

Здобувачу освіти, який допущений до складання іспиту, але не з'явився на його складання, виставляється у відомість відмітка «не з'явився» (оцінка **Fx**).

Оцінювання успішності навчання здобувачів за ЕСТС організації навчального процесу (іспит).

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються ДЗ або іспитом)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Критерії оцінювання практичних навичок

Кількість навичок	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами практичної частини	За кожну практичну навичку здобувач одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів «4» - 6,5 балів «3» - 5 балів
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
3	8	6,5	5		
4	8	6,5	5		
5	8	6,5	5		
	40	32,5	25		

Оцінювання теоретичних знань за складеними на кафедрі білетами, які включають усі теми освітнього компоненту.

Критерії оцінювання теоретичних знань

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину освітнього компоненту	За кожну відповідь здобувач одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів «4» - 6,5 балів «3» - 5 балів
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
3	8	6,5	5		
4	8	6,5	5		
5	8	6,5	5		
	40	32,5	25		

Відповідність оцінювання освітнього компоненту в балах оцінюванню в традиційних оцінках

Оцінка освітнього компоненту в балах	Традиційна оцінка з освітнього компоненту
180–200	«5»
150–179	«4»
120–149	«3»

Після завершення вивчення освітнього компоненту завуч або викладач виставляють здобувачу кількість балів та відповідну оцінку у залікову книжку та заповнюють відомості успішності здобувачів з освітнього компоненту за формами.

3.2. Питання до іспиту

1. Що є предметом вивчення реабілітаційного напрямку медицини?
2. Назвіть науки, які вивчають реабілітаційний процес?
3. Як предмет медична реабілітація взаємодіє з іншими науками, що вивчають цей процес?
4. Що вивчає предмет фізична реабілітація як навчальна дисципліна?
5. Назвіть засоби фізичної терапії.
6. Дайте характеристику медичній реабілітації.
7. Дайте характеристику фізичній реабілітації.
8. Дайте характеристику основним засобам фізичної реабілітації.
9. Дайте характеристику ерготерапії.
10. Поняття про фізіологічні системи та їх функції.
11. Основні життєві потреби людини.
12. Механізми управління життєдіяльністю організму.
13. Складові здоров'я людини та їх порушення.
14. Поняття про Міжнародну класифікацію хвороб
15. Поняття про Міжнародну класифікацію функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я.
16. Поняття про піраміду потреб Маслоу.
17. Загальна будова та основні функції фізіологічних систем організму.
18. Яке визначення поняття працездатність?
19. Як класифікується працездатність?
20. Що таке обмеження працездатності?
21. Які є види втрати працездатності?
22. Що таке непрацездатність?
23. Дайте визначення поняття інвалідність.
24. Які причини інвалідності?
25. Як встановлюється ступінь втрати здоров'я?
26. Які є групи інвалідності?
27. Поняття про ерготерапію.
28. Основні засоби ерготерапії.
29. Характеристика засобів ерготерапії.
30. Показання, протипоказання та обмеження для застосування певних засобів, методів та методик ерготерапії.
31. Технічні засоби компенсації та відновлення втрачених рухових функцій.
32. Основні засоби корекції когнітивних порушень та розладів мови.
33. Показання, протипоказання та обмеження для застосування лікувальної фізкультури.

34. Показання, протипоказання та обмеження для застосування фізіотерапевтичного лікування.

35. Показання, протипоказання та обмеження для застосування механотерапії

36. Технічні засоби компенсації та відновлення втрачених рухових функцій.

37. Основні засоби корекції когнітивних порушень та розладів мови.

38. Доцільність використання окремих засобів ерготерапії на певних етапах відновного лікування.

39. Основні рухи в суглобах верхньої кінцівки, їх дослідження.

40. М'язи та фасції верхньої кінцівки.

41. М'язи та фасції нижньої кінцівки

3.3. Контрольні питання:

1. Основні засоби відновлення втрачених рухових функцій.

2. Основні рухи в суглобах нижньої кінцівки, їх дослідження.

3. М'язи та фасції нижньої кінцівки.

4. Основні засоби відновлення втрачених рухових функцій.

5. Загальні принципи спілкування з хворим.

6. Збір анамнезу; анамнез життя та анамнез хвороби. Страховий анамнез.

7. Діагностичне значення анамнезу.

8. Психологічні аспекти проведення опитування хворого.

9. Поняття про професійну етику та деонтологію.

10. Засоби відновлення рухової функції.

11. Завдання кінезіотерапії при відновленні рухової функції.

12. Використання шкал показників рухової активності та якості життя.

13. Яка основна мета реабілітації?

14. Яке значення засобів протезування в реабілітації інвалідів?

15. Які види протезів верхніх кінцівок ви знаєте?

16. Які види протезів нижніх кінцівок вам відомі?

17. Визначить головні завдання ортезування.

18. Яка основна мета протезування та ортезування як складових реабілітаційного процесу?

19. Що таке соціальна адаптація інвалідів?

20. Що таке соціально-побутова адаптація ?

21. Що таке професійна адаптація інвалідів?

22. Дайте визначення поняттю безбар'єрне середовище.

23. Охарактеризуйте макрорівень безбар'єрного середовища.

24. Дайте визначення мікрорівню безбар'єрного середовища.

25. Назвіть основні принципи організації функціонального середовища для інвалідів.

26. Метод визначення ступеню порушення функцій.

27. Метод оцінки активності пацієнта у повсякденному житті.

28. Оцінки рівня спастичності.

29. Оцінка рівня болю.

30. Визначити показання до залучення суміжних спеціалістів (психолога, психіатра, логопеда та інших).
31. Корекція плану реабілітаційних заходів з урахуванням висновків та призначень суміжних спеціалістів.
32. Яка мета медико-соціальної реабілітації?
33. Що таке медико-соціальна експертиза?
34. Що таке індивідуальна програма реабілітації інваліда?
35. Які види допомоги інвалідам визначаються в індивідуальній програмі реабілітації?
36. Які складові компоненти індивідуальної програми реабілітації?
37. На який термін видається індивідуальна програма реабілітації інваліда?
38. Дайте визначення поняттю професійне захворювання.
39. Які основні шкідливі чинники професійної діяльності в медичній сфері?
40. Які шкідливі фактори відносяться до групи фізичних ?
41. Які шкідливі фактори відносяться до групи хімічних?
42. Які шкідливі фактори відносяться до групи біологічних?
43. Що включає поняття напруженість трудового процесу та важкість праці в сфері медицини?
44. Дайте характеристику поняттю емоційне вигорання.
45. Які способи припинити розвиток емоційного вигорання ви знаєте?
46. Назвіть основні принципи профілактики професійних захворювань медичного персоналу.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

2. Проведення самостійного фрагменту наукового дослідження (10 балів).
1. Підготовка реферату за темами для самостійного вивчення (5 балів).
3. Пошук та опрацювання навчальних і науково-методичних ресурсів за темами для самостійного вивчення (5 балів).
4. Підготовка наукової доповіді на засіданні наукового гуртка та/або науково-студентській конференції (10 балів).
5. Участь у міжвузівській та/або всеукраїнській олімпіаді (10 балів).
6. Підготовка наукових публікацій: тез з збірниках науково-практичних конференцій, збірниках наукових праць, статей у фахових наукових виданнях (10 балів).

3.5. Правила оскарження оцінки

Апеляція здобувача вищої освіти щодо оцінки (кількості балів), отриманої на іспиті у ХНМУ, повинна подаватись особисто не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки.

Апеляція розглядається не пізніше наступного дня після її подання у присутності здобувача.

Додаткове опитування здобувача вищої освіти при розгляді апеляцій не допускається.

Порядок подання і розгляду апеляції повинен бути оприлюднений та доведений до відома здобувача не пізніше ніж 7 днів до початку іспитів.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вимоги освітнього компоненту.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття здобувачам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити запитання до лектора/ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття.

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка.

Очікується, що здобувачі відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Здобувачам важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;

- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);

- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;

- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;

- грати в азартні ігри;

- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і територію);

- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів.

Використання електронних гаджетів є основним і потужним інформаційним джерелом до вивчення курсу, адаптивним до сучасних вимог і сприяє входженню в сучасний європейський освітній простір. Гаджети забезпечують постійний зворотній зв'язок: «викладач-здобувач», «здобувач-здобувач», «здобувач-група здобувачів».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності.

Кафедра фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Матеріали світової конференції фізичної терапії. Основні положення. Опис фізичної терапії (Частина 1) // Бюлетень Української асоціації фізичної реабілітації. — Львів, 2018.

2. Матеріали світової конференції фізичної терапії. Основні положення. Опис фізичної терапії (Частина 2) // Бюлетень Української асоціації фізичної реабілітації. — Львів, 2018.

3. Швесткова Ольга, Свєцена Катержина та кол. Ерготерапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 280 с.

4. Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 272 с.

Допоміжна

1. Біла книга з фізичної та реабілітаційної медицини. *Український журнал фізичної та реабілітаційної медицини*. 2018.
2. Попович В. І. Доказова медицина: нюанси застосування в умовах сучасної клінічної практики. *Здоров'я України*. № 3 (59). 2019. С. 26-27.
3. Arienti, C., Gimigliano, F., Pollet, J. et al. Cochrane Rehabilitation: un nuovo field per la produzione e disseminazione delle evidenze [Cochrane Rehabilitation: a new field for evidence production and dissemination.]. *Recenti progressi in medicina*. 2018. No. 109 (2). P. 127–129.
4. Cameron M. Physical agents in rehabilitation: an evidence-based approach to practice. Fifth edition. Elsevier, 2018. 464 p.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE <https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5198>
  2. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc
  3. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.df
  4. Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv_dysc.docx
  5. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf
  6. Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf
- ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:**
http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk
- АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:**
http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk